

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบเทศบัญญัติเกี่ยวกับพระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน พ.ศ. ๒๕๔๔

.....

หลักการ

ตามที่ได้มีการจัดตั้งและดำเนินการเกี่ยวกับสุสานและฌาปนสถานในเขตเทศบาลมาเป็นเวลานาน โดยไม่ถูกต้องตามกฎหมาย นับตั้งแต่ได้ก่อตั้งสุขาภิบาลแม่สายเป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน ซึ่งขณะนี้สุขาภิบาลแม่สาย ได้เปลี่ยนแปลงฐานะเป็นเทศบาลตำบล เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๔๒ จึงมีความจำเป็นต้องดำเนินการเกี่ยวกับสุสานและฌาปนสถานให้ถูกต้องตามกฎหมาย

เหตุผล

ขณะนี้กฎกระทรวงที่กำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการจัดตั้งสุสานและฌาปนสถาน ตามพระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน พ.ศ. ๒๕๒๘ ได้ประกาศใช้บังคับแล้ว เพื่อให้ถูกต้องและสอดคล้องกับกฎหมายที่ได้กำหนดไว้และมีประสิทธิภาพในด้านการกำกับดูแลและป้องกัน เกี่ยวกับสุขาภิบาลและอนามัยสิ่งแวดล้อมของชุมชน ในเขตเทศบาลตำบลแม่สาย คณะเทศมนตรี จึงเห็นสมควรให้มีสุสานและฌาปนสถานที่จะจัดตั้งและดำเนินการที่ถูกต้องตามกฎหมาย และเป็นไปตามพระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน พ.ศ. ๒๕๒๘ จึงจำเป็นต้องตราเทศบัญญัตินี้

.....

เทศบัญญัติเทศบาลตำบลแม่สาย
เรื่อง สุสานและฌาปนสถาน พ.ศ. ๒๕๔๔

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖๐ โดยที่เห็นเป็นการสมควรตราพระราชบัญญัติเทศบาลตำบลแม่สาย ว่าด้วยการสุสานและฌาปนสถาน แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๘๖ แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๑๐ และมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน พ.ศ. ๒๕๒๘ เทศบาลตำบลแม่สาย โดยความเห็นชอบจากสภาเทศบาลตำบลแม่สายและโดยความเห็นชอบของผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย จึงตราเทศบัญญัติขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ เทศบัญญัตินี้เรียกว่า “เทศบัญญัติเทศบาลตำบลแม่สาย เรื่อง สุสานและฌาปนสถาน พ.ศ. ๒๕๔๔”

ข้อ ๒ เทศบัญญัตินี้ ให้ใช้บังคับในเขตเทศบาลตำบลแม่สาย เมื่อได้ประกาศโดยเปิดเผยที่สำนักงานเทศบาลตำบลแม่สายแล้วเจ็ดวัน

ข้อ ๓ ในเทศบัญญัตินี้

“สุสานและฌาปนสถานสาธารณะ” หมายความว่า สถานที่ที่จัดไว้สำหรับเก็บ ฝัง หรือเผาศพสำหรับประชาชนทั่วไป แต่ไม่รวมถึงสถานที่ที่ใช้สำหรับเก็บศพชั่วคราวในสถานพยาบาล ตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล”

“สุสานและฌาปนสถานเอกชน” หมายความว่า สถานที่ที่จัดไว้สำหรับเก็บ ฝัง หรือเผาศพสำหรับตระกูลหรือครอบครัว หรือมิตรของตระกูลหรือครอบครัว แต่ไม่รวมถึงสถานที่ที่ใช้สำหรับเก็บศพชั่วคราวในเคหะสถาน

“เจ้าพนักงานสาธารณสุข” หมายความว่า เจ้าพนักงานสาธารณสุขตามกฎหมายว่าด้วยสาธารณสุข ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน พ.ศ. ๒๕๒๘

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน พ.ศ. ๒๕๒๘

“เจ้าพนักงานท้องถิ่น” หมายความว่า นายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลแม่สายหรือเทศมนตรี หรือพนักงานเทศบาล เทศบาลตำบลแม่สาย ซึ่งนายกเทศมนตรีตำบลแม่สายมอบหมาย

ข้อ ๔ เทศบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่สุสานและฌาปนสถานสาธารณะที่เทศบาลจัดตั้งและดำเนินการ

ข้อ ๕ ห้ามมิให้ผู้ใดจัดตั้งสุสานและฌาปนสถานสาธารณะ หรือสุสานและฌาปนสถานเอกชน เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น

การขออนุญาตและการอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ข้อ ๖ เมื่อได้จัดตั้งสุสานและฌาปนสถานสาธารณะหรือสุสานและฌาปนสถานเอกชนเสร็จแล้ว ห้ามมิให้ผู้ใดเป็นผู้ดำเนินการ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น

การขออนุญาตและการอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ข้อ ๗ ผู้ขอรับใบอนุญาตตามข้อ ๕ หรือ ๖ ต้องมีคุณสมบัติดังนี้

- (๑) มีอายุไม่ต่ำกว่า ๒๐ ปี บริบูรณ์
- (๒) ไม่เป็นผู้มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี
- (๓) ไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
- (๔) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๕) ไม่เป็นผู้เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็น

โทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

ในกรณีที่ดินบุคคลเป็นผู้ขอรับใบอนุญาตตามข้อ ๕ ผู้แทนของที่ดินบุคคลนั้นต้องมีคุณสมบัติตามข้อ ๗ ด้วย

ข้อ ๘ ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตจัดตั้งสุสานและฌาปนสถานสาธารณะหรือสุสานและฌาปนสถานเอกชน ฉบับละ ๑,๐๐๐ บาท

ข้อ ๙ ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตเป็นผู้ดำเนินการสุสานและฌาปนสถานสาธารณะหรือสุสานและฌาปนสถานเอกชน ฉบับละ ๕,๐๐๐ บาท

ข้อ ๑๐ ค่าธรรมเนียมใบแทนใบอนุญาตตามข้อ ๘ และ ข้อ ๙ ฉบับละ ๕๐ บาท

ข้อ ๑๑ ค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตจัดตั้ง หรือใบอนุญาตเป็นผู้ดำเนินการสุสานและฌาปนสถานสาธารณะ หรือสุสานและฌาปนสถานเอกชนให้เป็นไปตามข้อ ๘ และข้อ ๙

ข้อ ๑๒ ห้ามมิให้จัดตั้งสุสานและฌาปนสถานสาธารณะ หรือสุสานและฌาปนสถานเอกชนในเขต หรือสถานที่ ดังนี้

- (๑) พื้นที่ป่าต้นน้ำลำธาร
- (๒) เขตพื้นที่อันเป็นสถานที่ท่องเที่ยว หรือเขตพื้นที่อันจัดสรรเป็นพื้นที่เพื่อนันทนาการ หรือเขตอนุรักษ์ และพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมตามกฎหมายว่าด้วยส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
- (๓) บริเวณที่เป็นเอกลักษณ์หรือสัญลักษณ์ท้องถิ่น หรือมีความสำคัญทางประวัติศาสตร์

ข้อ ๑๓ ห้ามมิให้จัดตั้งสุสานและฌาปนสถานเอกชนในเขตชุมชนหนาแน่น , โรงเรียน เป็นต้น

ข้อ ๑๔ สถานที่ตั้งสุสานและฌาปนสถานสาธารณะหรือสุสานและฌาปนสถานเอกชน สำหรับเก็บ หรือฝังศพเป็นการถาวร ต้องอยู่ห่างจาก

(๑) ทางหลวงที่เป็นทางหรือถนนสำหรับประชาชนใช้ในการจราจรสาธารณะอย่างน้อย ห้าสิบเมตร

ก. ถนน ซอย ห่างบริเวณรั้วหรือประตูทางเข้าสู่สุสานหรือฌาปนสถาน อย่างน้อยห้าสิบเมตร

(๒) ทางน้ำซึ่งประชาชนใช้ในการจราจรสาธารณะ ห้วย แม่น้ำ คลอง หรือแหล่งน้ำสาธารณะประโยชน์อื่นอย่างน้อยสี่ร้อยเมตร เว้นแต่กรณีที่มีการป้องกันมิให้กลิ่น หรือสิ่งปฏิกูลรั่วไหล สถานที่ตั้งนั้นจะต้องอยู่ห่างจากทางน้ำไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยเมตร

ข้อ ๑๕ สถานที่ตั้งสุสานและฌาปนสถานสาธารณะหรือสุสานและฌาปนสถานเอกชน ต้องมีเนื้อที่ไม่น้อยกว่าหนึ่งไร่

ข้อ ๑๖ ผู้ขอรับใบอนุญาตจัดตั้งสุสานและฌาปนสถานสาธารณะ หรือสุสานและฌาปนสถานเอกชน ต้องเป็นผู้มีกรรมสิทธิ์ หรือสิทธิครอบครองในที่ดินที่จะใช้เป็นที่ตั้งสุสานและฌาปนสถาน

ข้อ ๑๗ สถานที่สำหรับเก็บ ฝัง หรือเผาศพ ต้องมีลักษณะ ดังนี้

(๑) บริเวณสถานที่เก็บ หรือฝังศพต้องมีกำแพงสูงไม่น้อยกว่า ๓ เมตร โดยรอบ และทางเข้าออกต้องมีประตูปิดกั้น

(๒) ที่เก็บศพ หรือฝังศพ ต้องห่างจากกำแพงตาม (๑) ไม่น้อยกว่า ๑๕ เมตร

(๓) พื้นที่เก็บศพ หรือฝังศพต้องน้ำท่วมไม่ถึง หรือมีวิธีการป้องกันมิให้น้ำท่วมถึง

(๔) ที่เก็บศพต้องทำด้วยคอนกรีต หรือก่ออิฐถือปูนมีลักษณะเป็นช่องสูงจากระดับพื้นดินภายในบริเวณสถานที่เก็บศพ ไม่น้อยกว่าห้าสิบเซนติเมตร

(๕) ช่องเก็บศพต้องมีขนาดกว้างพอที่จะเก็บเคลื่อนย้ายหีบศพได้โดยสะดวกและมีฝาทำด้วยโลหะหรือคอนกรีต ซึ่งสามารถป้องกันกลิ่นหรือสิ่งปฏิกูลรั่วไหล

(๖) ภายในช่องเก็บศพต้องมีฐานรองรับหีบศพสูงจากพื้นช่องไม่น้อยกว่าสิบเซนติเมตร

ข้อ ๑๘ การเก็บ ฝัง หรือเผาศพของผู้ตายด้วยโรคติดต่ออันตราย ห้ามมิให้ผู้ใดถ่ายศพจากหีบศพ หรือที่บรรจุเดิม และห้ามมิให้เอาสิ่งที่ดีดไปกับศพนั้นออกจากหีบศพหรือที่บรรจุ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตและการกระทำในการควบคุมของเจ้าพนักงานสาธารณสุข

ข้อ ๑๘ ผู้ดำเนินการสุสานและฌาปนสถานสาธารณะ หรือสุสานและฌาปนสถานเอกชน ต้องดำเนินการเก็บศพ ดังนี้

- (๑) บรรจุศพไว้ในหีบศพที่มั่นคงมิดชิดและโดยวิธีซึ่งป้องกันมิให้กลิ่นและสิ่งปฏิกูลรั่วไหล
- (๒) ต้องรักษา และป้องกันให้หีบศพคงอยู่ในสภาพตามข้อ (๑)
- (๓) ต้องวางหีบศพไว้บนที่รองรับซึ่งต้องสูงจากพื้นไม่น้อยกว่าห้าสิบเซนติเมตร และถ้าจะวางซ้อนทับกัน ต้องเว้นระยะระหว่างหีบศพล่างกับหีบศพบนให้ห่างกันไม่น้อยกว่าห้าสิบเซนติเมตร
- (๔) ให้เขียนชื่อ นามสกุล เพศ วัน เดือน ปีที่เกิด ตาย และรับฝากศพ ไว้ที่หีบศพ ให้ชัดเจนอยู่เสมอ

ข้อ ๒๐ การเก็บศพโดยวิธีการสร้างที่เก็บศพเป็นพิเศษ อาจทำได้โดยที่เก็บศพนั้นต้องมีคุณสมบัติมิให้กลิ่น และสิ่งปฏิกูลรั่วไหล และต้องดำเนินการตามข้อ ๒๑ (๔)

ข้อ ๒๑ ผู้ดำเนินการสุสานและฌาปนสถานสาธารณะ หรือสุสานและฌาปนสถานเอกชนต้องดำเนินการฝังศพ ดังนี้

- (๑) ให้หลุมฝังศพแต่ละหลุม อยู่ห่างกันไม่น้อยกว่าห้าสิบเซนติเมตร
- (๒) ให้หีบศพสิ่งบรรจุศพ หรือห่อศพอยู่ต่ำกว่าระดับพื้นไม่น้อยกว่าห้าสิบเซนติเมตร
- (๓) ห้ามฝังศพเกินกว่าหลุมละหนึ่งศพ เว้นแต่ผู้ตายจะเป็นญาติกัน และด้วยความยินยอมของเจ้าของศพทุกฝ่าย
- (๔) ให้มีป้ายเขียนชื่อ นามสกุล เพศ วัน เดือน ปีที่เกิด ตาย และที่ฝังศพไว้ให้ชัดเจนอยู่เสมอ และติดตั้งไว้อย่างเรียบร้อย
- (๕) ถ้าศพที่จะฝังเป็นศพของผู้ตายด้วยโรคติดต่ออันตราย ต้องทำการทำลายเชื้อโรคที่ศพนั้น ด้วยวิธีที่เจ้าพนักงานสาธารณสุขกำหนด

ข้อ ๒๒ ผู้ดำเนินการสุสานและฌาปนสถานสาธารณะ หรือสุสานและฌาปนสถานเอกชนต้องดำเนินการเผาศพ ดังนี้

- (๑) ต้องเผาศพด้วยเตาเผาศพที่ใช้น้ำมันดีเซลหรือก๊าซเป็นเชื้อเพลิง และเตาเผาศพนั้น ต้องมีค่ามาตรฐานความทึบแสงของเขม่าควันจากปล่องเตาเผาศพเป็นไปตามประกาศของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์-เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม
- (๒) หลังจากการเผาศพแต่ละครั้ง ให้จัดการทำความสะอาดเตาเผาศพเพื่อรวบรวมกระดูก และเถ้าถ่านที่เหลือจากการเผาศพ เพื่อเก็บไว้ในที่จัดเก็บ โดยเฉพาะมิให้เถ้าถ่านฟุ้งกระจาย

ข้อ ๒๓ การเผาศพให้กระทำได้ตั้งแต่เวลา ๑๒.๐๐ น. ถึงเวลา ๑๗.๐๐ น. เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้เผาศพนอกจากเวลาดังกล่าว

ข้อ ๒๔ การขุดศพต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น และต้องจัดให้มีที่รองรับศพซึ่งมั่นคง มิดชิด ป้องกันมิให้กลิ่นและสิ่งปฏิกูลรั่วไหล

ข้อ ๒๕ การย้ายศพออกจากสุสานและฌาปนสถานสาธารณะ หรือสุสานและฌาปนสถานเอกชน ต้องได้รับอนุญาตจากนายทะเบียนผู้รับแจ้ง ตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร

ข้อ ๒๖ ผู้ดำเนินการสุสานและฌาปนสถานสาธารณะ หรือสุสานและฌาปนสถานเอกชน ต้องรักษาเครื่องมือเครื่องใช้และยานพาหนะที่ใช้ในการเก็บ ผัง หรือเผาศพให้ต้องด้วยสุขลักษณะอยู่เสมอ และตามคำแนะนำของเจ้าพนักงานสาธารณสุข

ข้อ ๒๗ ให้ผู้จัดตั้ง และผู้ดำเนินการสุสานและฌาปนสถานสาธารณะ หรือสุสานและฌาปนสถานเอกชนดำเนินการ ดังนี้

- (๑) ให้แสดงใบอนุญาตจัดตั้งสุสานและฌาปนสถานสาธารณะ หรือสุสานและฌาปนสถานเอกชนและใบอนุญาตเป็นผู้ดำเนินการสุสานและฌาปนสถานสาธารณะ หรือสุสานและฌาปนสถานเอกชนไว้ในที่ซึ่งเห็นได้ชัดเจน
- (๒) ให้ผู้ดำเนินการสุสานและฌาปนสถานสาธารณะ ส่งรายงานตามแบบรายงานการเก็บผังหรือเผาของสุสานหรือฌาปนสถานทำขึ้น ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นภายในวันที่ ๑ ของทุกเดือน
- (๓) ให้ผู้ดำเนินการสุสานและฌาปนสถานเอกชน ส่งรายงานตามแบบรายงานการเก็บ ผัง หรือเผา ของสุสานหรือฌาปนสถานทำขึ้น ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นเฉพาะในเดือนที่มีการเก็บ ผัง หรือเผา ภายในวันที่ ๑ ของเดือนถัดไป
- (๔) ห้ามมิให้เก็บ ผัง หรือเผาศพ ที่ไม่มีใบมรณะบัตร หรือมีแต่ข้อความไม่ตรงตามที่แจ้งไว้ในมรณะบัตร แต่หากได้รับอนุญาตจากนายทะเบียนผู้รับแจ้ง ตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรแล้วให้เก็บ ผัง หรือเผาศพนั้นได้
- (๕) กรณีมีผู้ขอให้เก็บ ผัง หรือเผาศพ โดยมีใบมรณะบัตรให้ผู้ดำเนินการสุสานและฌาปนสถานสาธารณะ หรือสุสานและฌาปนสถานเอกชน แจ้งต่อพนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจ โดยทันที
- (๖) ให้รักษาบริเวณสุสานและฌาปนสถานให้สะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อยอยู่เสมอ
- (๗) ให้ป้องกันมิให้สัตว์เข้าไปขุดคุ้ยหลุมฝังศพในสุสานและฌาปนสถาน

ข้อ ๒๘ ให้นายกเทศมนตรีตำบลแม่สาย มีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามเทศบัญญัติและให้มีอำนาจออกระเบียบข้อบังคับประกาศหรือคำสั่ง เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามเทศบัญญัตินี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๔

(ลงชื่อ) นายไสลยนต์ ศรีสมุทร
(นายไสลยนต์ ศรีสมุทร)
นายกเทศมนตรีตำบลแม่สาย

อนุมัติ

(ลงชื่อ) นายประยูร วงษ์พานิช
(นายประยูร วงษ์พานิช)
ปลัดจังหวัด รักษาราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย

อัจฉรา อินทร์ชน พิมพ์ จากสำเนาต้นฉบับ
ก้านวน ก้องคำ ตรวจ/ทาน จากสำเนาต้นฉบับ

๒๖ กันยายน ๒๕๕๑

แบบรายงานการเก็บ ฟัง หรือเผาของสุสานและฌาปนสถาน

สาธารณะ เอกชน

ชื่อสุสานและฌาปนสถาน.....

อำเภอ..... จังหวัด.....

ประจำเดือน..... พ.ศ.....

ที่	ชื่อ นามสกุล	เพศ	อายุ	สัญชาติ	ที่อยู่	วันเดือนปี ที่ตาย	สาเหตุการตาย	มรณะบัตร เลขที่/ลงวันที่	ออกโดย สำนัก ทะเบียน	ชื่อนามสกุล ของผู้จัดการศพ	จัดการศพโดย เก็บ ฟังหรือเผา	หมายเหตุ

(ลงชื่อ)..... ผู้รายงาน

(.....)

ผู้ดำเนินการสุสานและฌาปนสถาน

